У відкритому морі рибалки не бувають самотні. Часто неподалік від судна чи поруч із ним спливають дельфіни, сивучі. Або чорною брилою вирине на поверхню моря кит. Набере в легені повітря і знову на глибину — шукати поживи. Та найвірніші супутники рибалок — птахи. Цілими зграями годинами висять вони над судном і, як почесна варта, супроводжують його. Наче невидимими нитками поприв'язувано чайок до палуби, і ніяк не можуть вони від неї відірватися. А нехай тільки спробує загаятися кухар та не викине вчасно за борт залишки їжі — матиме добру прочуханку від рибалок.

А здійметься шторм — позриває він наших супутниць із невидимих ниток, порозкидає на збурені хвилі. І пливуть вони за судном.

Злетить котрась — важко їй змагатися з вітром, і, склавши крила, падає вона на запінену воду чи на палубу.

...Той день був погожий, та враз подув дужий вітер, море зморщилось, гребені хвиль побіліли. По всьому виднокраю ніби хтось порозкидав букети конвалій. Ми вже знали: буде шторм.

Дедалі вітер дужчав, і хвилі, заввишки декілька метрів, накочувались на невеличке наше судно, ніби ось-ось мали поглинути його.

— Трал із моря — на борт! — скомандував капітан.

Заскреготала лебідка, потягла сталеві троси. Незабаром сіті вже були на палубі, рибалки швидко закріпили їх, щоб шторм не злизав, а самі гайда...

У металевих дверях хвиля таки наздогнала їх і влетіла в коридор судна. Вода розлилася по всій палубі, лишивши по собі темно-коричневу грудочку. Не встиг наш Яків Хомич дотягтися до неї рукою, як грудочка

ожила, стрепенулася від води і стала літати від стінки до стінки. То була морська пташка — люрик. Він рвався на волю.

— Зажди-но, маленький,— промовив Яків Хомич,— ущухне шторм, тоді й полетиш собі куди заманеться.— І вже голос його гримів по всьому коридору:

— Кондей, неси харч!

Кухар, якого на кораблі жартома прозвали кондеєм, прибіг ту ж мить. Але не до душі був пташині і шматочок риби, і пшоно, і хліб. Втративши надію вибратися на волю, люрик сидів у кутку притишений і тільки зрідка позирав на зацікавлених рибалок. Судновий пес Тузик і собі прийшов подивитися на гостя. Крутнув невдоволено хвостом і зник: поживи ніякої. Пташка скидалася на горобця, хоч мала білі плямки на шиї, крилах, животику.

Ідучи гуртом з обіду, рибалки знову опинилися в коридорі. Змін не помітили: люрик сидів засмучений, їжі не чіпав.

— Шкода, хлопці, пташечки,— зітхнув Яків Хомич.— Треба випустити її на волю.

— Чиж долетить у таку негоду додому? — обізвався хтось.

— Море — її дім,— відповів Яків Хомич, обережно взяв пташечку у ручища й поніс до дверей. Хотів відчинити, та зась! Натис плечем — не допомогло.

Пішов Яків Хомич до штурманської рубки, спробував прочинити ілюмінатор. А за хвилину повернувся, поклав люрика на старе місце.

— Доведеться чекати, доки випогодиться,— сказав,— ілюмінатори теж закрижаніли.

Тут зайшов капітан. Він був стурбований:

— Корпус нашого траулера вкривається шаром криги. За прогнозом погоди обледеніння і далі триватиме, шторм найближчим часом не вгамується. Тому треба негайно всім вийти на палубу оббивати кригу.

— Та як же вийти, товаришу капітан? — промовив молодий рибалка. — Двері обмерзли, навіть ілюмінатори у штурманській рубці не відчиняються.

— Виб'ємо зараз ілюмінатор і но мотузку спустимося на палубу.

Рибалки почали натягувати на себе водонепроникні спецівки і східцями підіймалися до штурманської рубки. Брязнуло скло. Війнуло свіжим подихом моря, і почулося бурління хвиль.

Люрик вмить ожив, насторожився і, залопотівши крильми, легенько майнув слідом за рибалками, а в штурманській рубці мерщій шугнув у розбитий ілюмінатор. Пташка зробила коло над судном, що побіліло від криги, і зникла за штормовими бризками.

Їй, як і рибалкам, що лопатами та ломами здовбували кригу та викидали в море, не страшні були ні штормові хвилі, ні мороз.